

Wanhoop in het paradijs

REPORTAGE GEZINSHERENIGING

Somaliër Diriyé Haji Sedo Ibrahim vluchtte in 2006 zijn land uit. Hij belandde na vele omzwervingen in Haren. Zijn vrouw en twee van hun drie kinderen hebben toestemming tot nareizen. De oudste dochter niet. Diriyé voert een bittere strijd voor gezinshereniging. En het dorp 'vecht' mee.

Lieke van den Krommenacker

HAREN De dag waarop hij voor het eerst Haren binnenkwam, staat in zijn geheugen gegrift. Gespitst op de halte Raadhuisplein, zit Diriyé (41) in de bus vanuit Groningen. Het is hem via Griekenland en Duitsland gelukt Nederland te bereiken, na een vluchtroute die hem vanuit Somalië via Saoedi-Arabië naar Syrië en Turkije leidt. En plots staat hij op het Raadhuisplein in Haren, tegenover het gemeentehuis.

Op het dressoir staan drie grote foto's van zijn twee dochters (12 en 18) en zoon (16). Aan de wand een portret van Diriyé en zijn echtgenote (41). Op de salontafel een stapel Nederlandse romans en een woordenboek. Diriyé voelt zich thuis in het dorp, in zijn huis in de wijk Oosterhaar. Hij spreekt de taal, schopte het tot sportinstructeur in de nabijgelegen sportschool. Hij heeft een groot sociaal netwerk.

"Ik woon hier in het paradijs", vindt Diriyé. Ware het niet dat hij zijn vrouw en drie kinderen al acht jaar moet missen. Zij bleven in 2006 noodgedwongen achter in Somalië, mee vluchten was destijds te gevaarlijk. Nu, acht jaar later, zit zijn gezin in Turkije, na een gestaagde latere vluchtprocedure en tijdelijk verblijf in Syrië.

Diriyé, die sinds 2011 een verblijfsvergunning heeft, wil zijn familie dolgraag naar Nederland halen. Maar de procedure loopt spaak. Zijn

▲ Diriyé met portretten van zijn vrouw en kinderen. Foto Peter Wassing

oudste dochter Jawaahir is in de loop van het herenigingsproces achttien geworden en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) geeft haar geen toestemming om hierheen te komen. Het meisje wordt geacht zichzelf te redden, ze is immers volwassen. Voor de wet.

De praktijk is anders. Jawaahir slaapt slecht, heeft elke nacht nacht-

merries. Ze huilt veel en heeft herbelevingen van hun vlucht uit Syrië naar Libanon waarbij haar pleegzusje om het leven kwam tijdens een schietincident. Ze is in behandeling bij een psychiater.

"Jawaahir is weliswaar 18, maar nog niet volwassen", zegt advocaat Any-Marieke Eleveld. Ze is gespecialiseerd in asielzaken en staat Diriyé bij. "Ze is al jaren niet naar school geweest, opgegroeid in een oorlogssituatie. De laatste jaren heeft ze niet anders geleefd dan in de directe beschieting van het eigen gezin. Er is geen sociaal netwerk, er zijn geen vrienden en vriendinnen. Ze heeft geen normale ontwikkeling doorgemaakt. Je kunt niet verwachten dat zo'n meisje zichzelf reidt."

"Dat er regels zijn is begrijpelijk", zegt Annetiek van der Klei, coördinator Vluchtelingenwerk Torion Haren. Ze volgt de zaak van Diriyé op de voet. Toch schuurt het, vindt Van der Klei. "De eerste aanvraag van Diriyé voor een zogeheten machtiging tot voorlopig verblijf (MVV) van zijn gezinsleden, dateert van juli 2011. In Jawaahir was toen 15", licht ze toe.

De IND wees het verzoek af. Nader onderzoek naar de gezinsband was nodig volgens de dienst, omdat er geen documenten zijn die aantonen dat Diriyé en zijn dochters daadwerkelijk familie zijn. Een onmogelijke opgave voor het gezin, stelt Eleveld.

'Ik hoop dat 2014 een speciaal jaar wordt voor mij en mijn gezin'

"In Somalië is al jaren geen regering. De kinderen hebben geen paspoort of andere papieren die de familieband zwart-op-wit aantonen."

Ook een poging van Diriyés vrouw en kinderen om zelf een MVV-aanvraag in te dienen, liep op niets uit. Eleveld: "Dat kan vanuit een buurland of een ander land als het thuisland te gevaarlijk is. Maar omdat het gezin op dat moment nog vastzat in Syrië vanwege de burgeroorlog, konden zij nergens heen reizen." Een aanvraag indienen bij de Nederlandse ambassade in Damascus kon niet, want die is gesloten.

Het gevolg: een ernstige vertraging van het proces. Uiteindelijk is het Diriyés echtgenote gelukt om voor haar en haar kinderen een tijdelijke verblijfsvergunning te krijgen, die haar toestemming gaf om alsnog in Turkije de officiële MVV-aanvraag te doen. Dat gebeurde op 6 september 2013, vier weken na Jawaahirs achtentiende verjaardag. Een harde klap voor Diriyé en zijn

▲ Diriyé Haji Sedo Ibrahim werkt bij fitnessclub Bodyfit in Haren. Foto Pepijn van den Broeke

gezin. Zijn echtgenote wil haar oudste dochter niet alleen achterlaten in Turkije. Diriyé heeft niet het geld om zijn familie op te zoeken in Turkije. Het zou hem de maandelijkse bijdrage van 300 euro kosten, waarmee hij zijn familie financieel ondersteunt. "Het is kiezen", zegt Diriyé. "Of ik stuur ze elke maand geld of ik ben daar en zie dat ze honger hebben."

Advocaat Eleveld vocht de afwijzing van de MVV bij de IND aan. Volgens haar had de IND de zaak moeten aanhouden in plaats van afwijzen. "Er is een negatief advies afgegeven, terwijl de IND zelf een onderzoek naar de familiebanden wilde starten. Het is niet netjes dat al een negatief advies te geven, omdat het DNA-onderzoek nog moest beginnen. Dit is zeer in het nadeel van de familie geweest. Nu moesten ze een nieuwe aanvraag doen, die pas lukte na Jawaahirs 18de verjaardag. Hierdoor dreigt zij als enige van het gezin buiten de boot te vallen."

Behalve Eleveld, schaarft ook de Harener gemeenschap zich achter hun dorpsgenoot. Burgemeester Janny Vlietstra, sportschoolhouder Geoffrey Muller, vrienden en kennissen: allemaal hebben ze in ruim dertig brieven hun steun betuigd. Hoewel DNA-onderzoek de familieband intussen heeft aangetoond, zijn Diriyé en zijn familie nog altijd wachtende. Sinds vorig jaar is er contact via Skype. Vanuit huis belt Diriyé elke avond zijn vrouw en kinderen, die in Turkije een computer delen met flatgenoten. Net als zijn bus-

rië naar Haren, staat het eerste gesprek Diriyé nog helder voor de geest. "Op 5 september 2013, van 18.00 uur tot 21.00 uur", zegt hij glunderend. "Ja, dat was een heel goede vrijdag. Na afloop kon ik niet slapen." Diriyé en de advocaat hebben nog

één ijzer in het vuur: als ze kunnen bewijzen dat er sprake is van 'meer dan normale emotionele banden' tussen Jawaahir en haar houders, kan de IND een uitzondering maken op de 18+-regel. Hiervoor is een verklaring van de psychiater in Turkije

nodig. Het is de vraag of deze voorhanden is, voordat de IND een besluit neemt dat mogelijk negatief uitvalt voor de familie. Diriyé blijft ondanks alles positief. "Ik hoop dat 2014 een speciaal jaar wordt voor mij en mijn gezin."

IND De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) wil niet reageren op de zaak, omdat het om een individueel geval gaat en omdat er nog een rechtszaak loopt.

© DvN/LC 040614 | Harry Kasemir | Kaart: Shutterstock